

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	24 september 2020
Agendapunt:	11
Onderwerp:	Herfinanciering leningenportefeuille over 2020 Vaststellen 21 ^e begrotingswijziging 2020
Portefeuillehouder:	Rien Wijdeven

Heesch, 18 augustus 2020

Inleiding

In het voorjaar van 2020 is een onderzoek verricht naar de opties om de leningenportefeuille van de Gemeente Bernheze te herfinancieren. Het doel was om te kijken of het mogelijk is om door de inzet van incidentele middelen extra begrotingsruimte te creëren. Daarnaast willen we het beoogde jaarlijks voordeel inzetten voor het dekkingsplan dat bedoeld is om het meerjarige begrotingstekort 2021-2024 op te lossen.

De meeste leningen die de gemeente Bernheze bezitten lopen inmiddels al een aantal jaren. De leningen zijn bij afsluiting afgesloten tegen toen geldende rentetarieven. De rentetarieven zijn de afgelopen jaren sterk gedaald. Dit biedt ruimte voor herfinanciering.

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat er 2 leningen zijn die in aanmerking komen voor herfinanciering en waarbij herfinanciering zorgt voor extra begrotingsruimte. Uit het onderzoek is ook gekomen dat slechts één van de twee leningen in 2020 geherfinancierd kan worden, omdat de gemeente Bernheze anders de door het Rijk bepaalde renterisiconorm overschrijdt. Deze lening heeft op dit moment een omvang van € 7.666.667, een looptijd tot en met 2043 en is uitgezet tegen een rente van 3,019% per jaar. Voor de herfinanciering zijn drie scenario's uitgewerkt van herfinanciering. Op basis van het treasurystatuut is het college bevoegd om nieuwe leningen aan te gaan. In dit geval gaat het om de uitgave van financieringskosten waarvoor het college geen middelen beschikbaar heeft. We leggen u hierbij drie scenario's voor om een indicatie te krijgen voor wat het door uw wenselijke termijnperspectief bij het aangaan van nieuwe financiering.

Scenario 1 (korte termijn): De rente wordt voor één jaar vastgezet tegen -0,12%.

Scenario 2 (lange termijn): De rente wordt tot einde looptijd vastgezet tegen 0,53%.

Scenario 3:(middellange termijn): De rente wordt voor 50% vastgezet tot einde looptijd tegen 0,53% en voor 50% vastgezet voor één jaar tegen -0,12%.

Bovenstaande rentes zijn indicatief en op basis van de gemiddelde rentes over de afgelopen 3 maanden. Doordat de rentestanden dagelijks wijzigen is het onmogelijk om te garanderen dat de uitwerking tegen de rente plaatsvindt die is gegeven in de uitwerking van de scenario's. De keuze voor een scenario betekent dan ook dat de rente tot maximaal een 0,5 procentpunt hoger kan komen te liggen dan uitgewerkt in het scenario.

Voor de berekening van de afkoopkosten kijkt de bank naar de gemiddelde 10-jaars rentekoers voor banken over de afgelopen 3 maanden. Dit maakt het onmogelijk om een exact bedrag aan afkoopkosten mee te geven in dit voorstel. Voor de uitwerking van dit voorstel is ervan uitgegaan dat deze rentekoers voor banken zich zal bewegen tussen het laagste en hoogste rentepercentage van de afgelopen 3 maanden.

Uitgaand van deze parameters zullen de afkoopkosten zich waarschijnlijk bewegen tussen de € 2.650.000 en de € 3.050.000. De totaal verschuldigde rente over de restantlooptijd bedraagt € 2.660.000. De afkoopkosten kunnen hoger uitvallen dan de totaal verschuldigde rente. Dit is in het scenario dat de gemiddelde 10-jaars rentekoers voor banken negatief is.

Voorstel

1. In te stemmen met het herfinancieren van de lening van € 7.666.667 en de afkoopkosten van de rente tot een maximum van € 3.050.000 te dekken uit de reserve nog nader te bestemmen.
2. Een voorkeur uit te spreken voor scenario 1 in de uitwerking van de herfinanciering.

Argumenten

1.1 Herfinanciering creëert structurele ruimte

Door de herfinanciering dalen de structurele rentelasten die in de begroting opgenomen moeten worden. Dit kan doordat de rentelasten die tot het einde van de looptijd gepland staan, bij herfinanciering in een keer als last wordt genomen. Financiering van deze afkoop kan tegen een rente die (waarschijnlijk) lager is dan 0%.

De structurele voordelen voor de exploitatie per scenario bedragen:

- Scenario 1: € 205.000.
- Scenario 2: € 167.000.
- Scenario 3: € 186.000.

1.2 De verwachte liquiditeitsontwikkeling van de gemeente maakt langdurig vastzetten van de rente minder noodzakelijk.

De liquiditeitsprognose laat een gunstige ontwikkeling van de liquiditeit zien over de periode 2021 t/m 2023. Volgens de huidige prognose zal deze met ruim € 20 miljoen verbeteren t.o.v. 2020. Dit verlaagt de noodzaak van het langdurig vastzetten van de rente. Mocht de rente (hard) oplopen kan de toegenomen liquiditeit gebruikt worden voor het vervroegd aflossen van de lening.

1.3 De lage korte termijn rente dempt het nadelig effect.

Doordat de korte termijn rentes op dit moment negatief zijn wordt het nadelig effect van het betalen van meer kosten aan afkoop dan verschuldigd is tot het einde van de looptijd van de huidige rente gedempt. Zo zou een negatieve rente van -0,12% tot einde looptijd zorgen voor een dempend effect van € 106.000.

1.4 Herfinanciering verlaagt de risico's van de bouwgrondexploitatie en draagt bij aan de winstgevendheid van de bouwgrondexploitatie

Rentelasten worden deels doorbelast aan de bouwgrondexploitatie. Als projecten vertraging oplopen moet er meer rente worden doorbelast aan de bouwgrondexploitatie. Voor het risico hierop wordt een risicoreservering gedaan. Door herfinanciering dalen de jaarlijkse rentelasten van de gemeente en hoeft er minder rente te worden toegerekend aan de bouwgrondexploitatie (bij vertraging van) projecten. Dit verlaagt de benodigde risicoreservering en heeft een (licht) positief effect op de winstgevendheid van de bouwgrondexploitaties.

Risico's

2.1 Herfinanciering van de leningen legt een beslag op de reserve nog nader te bestemmen.

De middelen die de gemeente Bernheze tot zijn beschikking heeft zijn beperkt. De middelen die uit de reserve nog nader te bestemmen gehaald worden kunnen niet voor andere doelen worden ingezet. De begrote omvang van de reserve nog nader te bestemmen per 31/12/2020 is circa € 16 miljoen op basis van de genomen besluiten tot en met 1 augustus 2020.

2.2 Keuze voor jaarlijks opnieuw vaststellen van rente brengt het risico op rentestijging met zich mee

Op basis van de liquiditeitsprognose wordt aan u scenario 1 voorgesteld. Het vastzetten van de rente voor telkens voor maximaal een jaar is echter niet zonder risico. De rente kan in de toekomst ook weer stijgen wat een deel van de voordelen teniet doet.

Om dit risico te beperken worden de renteontwikkelingen gevolgd en zullen er bij een stijgende rente maatregelen genomen worden, zoals bijvoorbeeld et alsnog vastzetten van de rente voor een langere looptijd.

2.3 Het corona-virus brengt onzekerheden met zich mee

In de hiervoor beschreven scenario's is uitgegaan van de gegevens die tijdens het schrijven van dit voorstel bekend waren. Op korte termijn waren de renteontwikkelingen als gevolg van het corona-virus stabiel en is de rente laag gebleven. Wat de langdurige effecten van het (langdurig aanblijven van) het corona-virus zijn is nog onduidelijk.

Kosten en dekking

Toepassing van een van de drie scenario's geeft een incidentele last aan afkoopkosten van maximaal € 3.050.000 te dekken uit de reserve nog nader te bestemmen.

De (toekomstige) rentekosten van de verschillende scenario's kunnen nog toe- of afnemen, afhankelijk van de uiteindelijke rente waartegen (her)financiering plaats vindt.

Vervolg

Nadat u als raad akkoord bent gegaan, zal de herfinanciering ingepland worden voor 1 oktober 2020 conform het door u gekozen scenario. Wanneer dit niet kan plaatsvinden binnen de afgesproken marge van 0,5 procentpunt stijging of onder de afgesproken maximale afkoopkosten van € 3.050.000, zullen we bij u terug komen met een aangepast voorstel.

We zullen de actuele financiële ontwikkelingen blijven volgen. Wanneer zich kansen voordoen die in het voordeel zijn (van de stabiliteit) van de gemeentefinanciën zullen we daarop acteren.

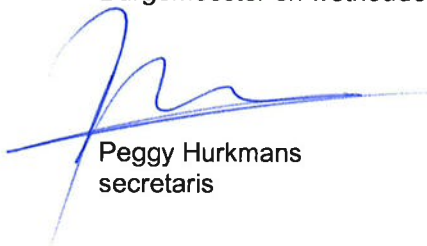
Volgend jaar zal een nieuw onderzoek worden gedaan naar de mogelijkheid van herfinanciering van de andere lening die in aanmerking kwam voor herfinanciering. Wanneer uit dat onderzoek blijkt dat herfinanciering haalbaar is en deze kan bijdragen aan de begrotingsruimte zal u een nieuw voorstel worden voorgelegd voor herfinanciering van de andere lening.

Evaluatie

N.V.T.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester